

KRAVĀ• PĀ~Ā•BĀŠHY

StĀ™eda, 11 listopad 2015

Všechno není lehce sdĀ›litelné: naše radost nad pasoucími kravkami, dovádĀ›ním novĀ› vypuštĀ›né omladiny do výbĀ›hĀ›, radost z úspĀ›šného porodu telete Ā›i plných vemen krav, vstupujících do dojírnny. Vzpomínáme na zvíĀ™ata, která nás Ā›ivila a dnes jsou kdesi na vĀ›Ā›nĀ› zelených pastvinách. Náš vztah ke kravám má sice mantinely, ale snaĀ›íme se, aby Ā›ivot, který u nás proĀ›ijí, byl pro nĀ› co nejpĀ™ijemĀ›jší - ve stádĀ›, bez uzavřou pastvinách.

Nutnost podojit dvakrát dennĀ› svazuje mĀ› Ā›ivot uĀ› skoro dvacet let, ale zvykla jsem si a patrnĀ› mi to bude jednou v dĀ›chodu chybĀ›t. Kdysi mi maminka hrozila - kdyĀ› se nebudeš dobĀ™me uĀ›it, skonĀ›íš u kravských krdelí. uĀ›ila dobĀ™me, ale stejnĀ› se to proroctví naplnilo. SkonĀ›ila jsem, a dobrovolnĀ›, opravdu u krav. Chováme i konĀ›, ale Ā›iví krávy. A ještĀ› nĀ›jaký Ā›as budou.

Zaháníme krávy z lehárny do Ā›ekárny pĀ™ed dojírnou tak, Ā›e je Ā›eneme kolem stĀ›ny a brány - aĀ› do prostoru vyvšeného nad úroveĀ› stáje s hlubokou podestýlkou. Jednou ale jedna z krav vbĀ›hla do brány tak, Ā›e jedno kĀ™íd vyhodila z pantĀ› a klidnĀ› pokračovala, ale mimo stáj, v podstatĀ› správným směrem. Bez váhání vbĀ›hla po schodišti na sýpku a zastavila se v prvním patĀ™e. Ano, byla v podstatĀ› tam, kde nakonec být mĀ›la - jenĀ›e o tĀ™i výše. Dojírna máme vybudovanou pod sýpkou, pĀ™istavĀ›nou ke stodole. Na sýpce jsou tĀ™i okna, pod nimi vš není hloubka jen jednoho podlaĀ›í, ale ještĀ› více, protoĀ›e za sýpku terén klesá. NaštĀ›stí milá kráva uĀ› v dalším pohybu nepokračovala a zarazila se pĀ™ekvapenĀ›, kam Ā›e se to dostala? No tĀ› pic. To jsou situace, kdy musíte nĀ›co udĀ›lat, ale bojíte se, Ā›e jakákoliv akce bude katalyzátorem zhoršujícími situacemi. MĀ›e se tĀ™eba pole a vyskoĀ›it oknem ven. A co já vím ještĀ›? Na druhé stranĀ› nebylo moĀ›né dlouho váhat, co kdyby se rozhodla pokračovat ještĀ› o patro výše? SchodištĀ›, které vede na sýpku, je sice pĀ™ímé, ale velice strmé, na hranici schĀ›dnosti i pro Ā›lovĀ›ka. JeštĀ› musím dodat, Ā›e kravám se lépe chodí do kopce než s kopce, jsou tro jako kozy (ty vyšplhají kamkoliv, tĀ™eba na kabinu traktoru), ale dolĀ› po schodech to zaruĀ›enĀ› bude horší… Popadla jsem rychle ohlávku a vodítko, zhluboka se nadechla a vydala se za krávou. Ta stála s nohama zaboĀ™enýma do hromady pšenice, a asi si myslela, Ā›e je uĀ› v kravském nebi. Rapl uĀ› ji pustil, takĀ›e nechala nasadit ohlávku a otoĀ›it ke schodišti. Fakt jsem nevĀ›Ā™ila, Ā›e to sejde dolĀ› aniĀ› by upadla, zlomila s vaz Ā› se zalehla, ale mĀ›la jsem pocit, Ā›e to nejjednoduší Ā™ešení musím zkusit. A tak jsem sebĀ›hla schody a za mnou se valila notnĀ› gravitací rozjetá kráva. NeuvĀ›Ā™itelné - nĀ›jak našla pro dostateĀ›ný poĀ› svých nohou oporu na schĀ›dcích, udržela rytmus – no, bĀ›Ā›ely jsme ještĀ› po dvoĀ™e poĀ™ádný kus cesty jsem si troufla ji pĀ™ibrzdit bravurní zatĀ›kou a na druhý pokus ji uĀ› nasměrovala do Ā›ekárny pĀ™ed dojírnou. PodaĀ™ dostat ven zdravou, bez asistence hasiĀ› nebo nĀ›jaké techniky. Jak se Ā™íká, víc štĀ›stí než rozum, ale to vám dojde aĀ› za chvíli.

Strýc JoĀ›in choval dvĀ› krávy. Starší mu uĀ› dlouho nezabĀ™ezla, tak se rozhodl, Ā› k Ā™ezníkovi. JenĀ›e v té době nebylo jisté, zda vám krávu na jatkách vĀ›bec zaplatí a pokud zaplatili, tak pouze směšnou Ā›ástku (tedy Ā›ástku spíše k plĀ›i) - zaplatili za kĀ›i a kosti, maso si nechali gratis. Strýc proto uvaĀ›oval o domácí poráĀ›ce, kterou tehdy ještĀ› pĀ™edpisy nezakazovaly, ale nemĀ›l chuĀ› porcovat doma maso balíĀ›kĀ› a prodávat ho lidem a sám by krávu jedl nejmíĀ› rok. Nakonec ale Ā™ešení nemusel hledat, našlo si ho samo. PĀ™ijeli dva vietnamští obchodníci: „NĀ›mate telatá?“ A strýc jim nabídl Zuzanu. Moc drahe, maló masa, ale nakonec se domluvili pod podmínkou, Ā›e si krávu zabijí u JoĀ›ina. Strýc uznal, Ā›e zabitá kráva se pĀ™evĀ›í snáze než Ā›ivá, a kdyĀ› druhý den dostal na dlaĀ› hotovĀ› pĀ™edem poĀ›adovaný obnos, uvázal krávu pĀ™el si po svých, aby ještĀ› nechtĀ›li pomoc se zabitím, stahováním a Ā›tvcením, protoĀ›e jinak by ji do kombi: tĀ›ko naloĀ›ili. Teprve kdyĀ› jejich auto vyjelo ze vrat, šel po nich uklidit – ano, oĀ›ekával nĀ›jakou krev, vnitĀ™nosti, hlavu, ale kdyĀ› došel za roh, zĀ› stal zdĀ›šenĀ› stát - nenašel pouze bachor a stĀ™eva, a na zemi leĀ›ela celá kĀ›e s kopyty a hlavou, na ní celá kostra, jen bez oĀ™ezaného masa. Bylo to jako v hororu - holá Ā›ebra, páteĀ™, pánev… Na vesnické zabijaĀ›ce zbude z vepĀ™e jen obsah jeho stĀ™ev a štĀ›tiny, také je sna všechno co nejvíce zuĀ›itkovat. Vietnamce ale zajímalo jen maso, a to si vzali. JoĀ›in musel tedy uklízet trochu více než poĀ›ital. Kostí naházela do kotle a spálil, kĀ›i doĀ›istil, nasolil a odvezl do mĀ›sta do výkupu – a svĀ›te div se, nakonec za krávu mĀ›l o tisícovku víc, takĀ›e to za práci navíc stálo. Mladou Zuzanu, kdyĀ› hl její Ā›as, uĀ› VietnamcĀ™m prodat nesměl; uĀ› Ā™adu let smí skot být zabit pouze na jatkách. Dostal za ni tedy jen pĀ›tku toho, co utrĀ›il starou. MILENA